

Ára 300 korona

HADUFÖLD

1923. év november 30.

PÉNTEK

Debreczen, V. evf. (271)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 6000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 300 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVARY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Óriási izgalmak az Ulain-ügy nemzetgyűlési tárgyalásán

Szilágyi Lajos a belügyminiszter lemondását követelte Rakovszky Iván válasza - Ismét elodázódott a döntés

A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 kor Szilovszky Béla elnök nyitotta meg. Az Ulain Ferenc mentelmi ügyének tárgyalását folytatják.

Szilágyi Lajos véleménye szerint büncselekménnyel állunk szemben és politikai zaklatás esete nem forog fenn. Az őrizetbe vételt azonban helytelennek tartja, mert a mentelmi jog megsértését látja ebben. Azt mondják, hogy ő a fajvédőkhez közeledik. Megállapítja, hogy a fajvédőket most már tisztán lehet követni. Szeretné, ha az egységespártban levő ellenzékiek is nyíltan színt vallanának. A szociáldemokraták is ahelyett, hogy nyíltan az igazság mellé állanának, pártkérdést csinálnak a dologból.

A sajtótól sem engedni magát be-
támasztatni. A liberális lapok má-
ról holnapra elvárják a liberális kép-
viselőktől, hogy tűzőn-vizen át tá-
mogassák a kormányt. Azzal, hogy
az egységespártból néhány antisze-
mita képviselő kivált, még semmi-
féle irányváltatás nem következ-
zett be. Furcsa a liberális sajtótól,
hogy csak az iránt mutat hajlandó-

A belügyminiszter ismerteti álláspontját

Rakovszky Iván belügyminiszter: Elismeri, hogy az efféle államellenes büncselekményeket gyakran naiv emberek követik el, akiknek az itélőképessége korlátozva van. Azonban azt hiszi, hogy józan és hazáját féltő ember meg fogja látni, hogy ezek a különböző események és tervezetések igen komoly veszedelemet jelentenek az országra.

Szilágyi: Ez rupertizmus!

Rakovszky: Az államellenes büncselekmények ügyében a nyomozás alkalmával a dolog természeténél fogva csak töredékeket lehet bizonyítani. Ezért még a különböző esetek között az összefüggés meglehet. S ha ezt feltételezzük, akkor ennek megfelelően kell eljárunk. Azt mondják Ulain védői, hogy nincs bizonyítva az sem, hogy rezsimváltást akartak előidézni. Azonban megállapított tény, mely szerint az összesküvők elhatározták, hogy **más kormány kell az ország élére.** Döhmel Frigyesről azt mondják, hogy aszán provokátor volt. Döhmel azonban felszólítás nélkül jelentkezett és leleplezett egy tényállítást. Hogy az államrendőrség ellenőrizhesse, alig maradt más módja, mint az, hogy **bizalmasakat, árulókat kihallgasson.** A megfigyelés hetekig tartott és amikor a bizonyítékokkal nem tudtak előállni, a megfigyelést meg is szüntették.

Hetek múlva Döhmel újból megjelent olyan bizonyítékokkal, amelyek állításait komolyaknak tüntették

ságot, ami szenzáció. Legnagyobb hibája ennek a sajtónak az, hogy **mindenből pártkérdést és személyi kérdést csinál.**

Álláspontja az, hogy minden pogrom akasztófát érdemel. Azonban a másik véglet még csunyább. Mert van **Magyarországon egy csomó ember, akik**

abból élnek, hogy hónapokon keresztül pogrommal ijesztik a zsidóságot és a végén, mint 13 próbás liberálisok odaállnak hozzájuk és mint megmentő szerepelnek.

Az Ulain ügyben a rendőri nyomozás meglehetősen felületes volt. Követeli a belügyminiszter távozását, miután

nézete szerint a kormány minden egyes cselekedetéről a szociáldemokrata köztársaság kialakulásának útját egyengeti. (Nagy zaj és tiltakozás a Ház minden oldalán.)

Ulain mentelmi jogának megsértését látja, letartóztatását indokolatlannak tartja és szabadonbocsátást kívánja.

fel. Sajnos, állításai valóknak bizonyultak. A tény, hogy

a szerződés szövegét Döhmel írta,

nem jelenti azt, hogy a szerződésben kizárólag az ő akarata, kívánása, óhajta van megfogalmazva.

Részletesen foglalkozik ezután Eckhardt Tibor felszólalásával. Hosszasan foglalkozik Eckhardt a Kiss Lajos-féle listákkal és a felvonulási tervekkel. Ilyen lista létezik, de nem tudjuk megállapítani, hogy ki az a Kiss Lajos.

Ennek az volt a következménye, hogy az egész Kiss Lajos féle vádon alapuló tényállást félretettük addig, amíg Kiss Lajost nem tudjuk megtalálni. Ezek a tényállítások és **listák egyáltalában nem szerepelnek a vád anyagában.**

Áttér ezután a kérdések második komplexumára, a **mentelmi jog megsértésének kérdésére.** Az őrizetbe vétel formulái nincsenek törvénybe iktatva. A praxisban elég experis verbis tudtára adni az illetőnek, hogy le akarják tartóztatni.

Mellékes az, hogy a letartóztatás csak később következett be. Itt pedig tettenérésről van szó, amely esetben a mentelmi jog többé nem illeti meg a képviselőt. A harmadik kérdés, hogy egyes képviselők állítása szerint a kormány és a rendőrség termeli ezeket a puccsokat.

Az államrendőrség tényleg dolgozik besugókkal és bizalmasokkal, de ezekre szükség van.

A Döhmel eselben a rendőrség nagyra keveset viselt a költségekből, ellenben

a szociáldemokratapárt igen tekintélyes részét viselte a megfigyelés költségeinek.

(Nagy derűlttség.)

Az A. B. M. szervezet 1919 ben belügyminiszteri rendelettel létesült, hogy megbízható emberek álljanak rendelkezésre az esetleg újra felszínre kerülő bolsevizmus veszedelemével szemben. Miuán ma már feleslegessé vált, ez egyetlen indoka az A. B. M. szervezet felszólításának. Azzal is vádolják a kormányt, hogy **megszűnt nacionalista lenni és**

egyenesen üldözi a nacionalistákat. Mi igenis

elszánt nacionalisták vagyunk.

Politikai brigantik működését nem fogjuk megengedni. (Óriási zaj.)

Friedrich István: A választások alatt ezek a brigantik segítettek hatalomra a kormányt.

Olyan óriási vihar támadt, hogy **az elnök az ülést felfüggeszti.**

Szünet után a belügyminiszter befejezi beszédét.

Rassai hatásvadászó felszólalása után, amelyben ismét az állítólagos titkos társaságokról vádaskodott, az ülés két órakor véget ért.

Olaszország szövetséget kötött Spanyolországgal

Gibraltárt visszakapják a spanyolok — Franciaország ellen irányul az olasz spanyol szövetség

A spanyol királyi pár római látogatása nemcsak felületes udvariassági ténykedés, hanem amint már erre előbb is rámutattunk, kiváltképpen fontos jelentőséggel bír. A francia sajtó nagy idegességgel figyelte az olasz-spanyol népek testvériségének ünnepeit, mert világosan érzi, hogy a dél latin népek ünnepei tulajdonképpen az ünnepektől távol levő harmadik latin nép,

a francia ellen irányulnak.

Most arról érkezik hír, hogy az olasz és spanyol kormány között szerződés jött létre,

amely a Földközi tenger feletti szupremáciára irányul.

Ez a szerződés nagy nyugtalan-

ságot kelt a francia sajtóban. Az olasz spanyol szerződésen kívül állítólag tárgyalások folynak Anglia és Spanyolország között, amelyek nem kisebb dologról tárgyalnak, mint a **Gibraltár felszigetnek Ceuta ellenében való kicseréléséről.** Ha ez a csere megtörténne, akkor Spanyolországnak régi vágya teljesül, viszont Anglia Ceuta megszerzésével

megvetelné lábát Marokkóban.

Még fontosabb lenne az, hogy az egyezés folytán létrejön az angol-spanyol közeledés, amely a legutóbbi olasz-spanyol szerződésen kívül erősen egyensúlyozni fogja Franciaországnak a kisantra támaszkodó külpolitikáját.

Még mindig nem oldották meg a német kormányválságot

Stegerwald is visszaadta a kormányalakításra kapott megbízatást. Antiszemita zavargások a bécsi egyetemen

A német kormányválság megoldására irányuló törekvések ezideig mind kudarcra végeztek.

Stegerwald közölte a birodalmi elnökkel, hogy a kormányalakítási megbízatást nem vállalhatja. Erre Ebert elnök

Marx centumpárti elnököt bízta meg kabinetalkitással.

A német nemzetieknek az a törekvése, hogy Poroszországban polgári blokkot alakítsanak, meghiúsult. A demokraták már tegnap amellet foglaltak állást, hogy Poroszországban maradjon meg a nagy koalíció, most pedig a porosz országgyűlés centrum pártja hozott határozatot, amelyben megállapítja, hogy

nincs tárgyi ok arra, hogy a porosz kormányban változás álljon be.

A német néppárt hasonló álláspontra helyezkedett. Ezzel elesett az feltétele annak, hogy a német nemzetiek résztvegyenek a kormányban.

A német gazdasági viszonyok ezalatt napról-nápra súlyosodnak. Erre nézve mi sem jellemzőbb, mint az, hogy Berlinben

a rozskonyér fontjának ára december 1 től kezdve 840 milliárd, a fehérkonyéré 1 billió márka.

Az angol parlamenti választások folyamatban vannak és az új angol miniszterelnök kijelölése a választások eredményétől függ.

A bécsi egyetemen újra zavargások voltak

A német nacionalisták és fajvédők ifjak, mintegy 800-an ma reggel fölvonultak az egyetem épülete elé és beakartak hatolni a termekbe. A rektor azonban hamarosan bezáratta a kapukat és a kivézenyeli rendőrök hamarosan szétszórták a diákokat.

Verekezésre került a sor, amelyben többen megsebesültek. A diákok közül a legdrámasabbakat letartóztatták. A rektor újra bezárta az egyetemet.

Elítelték Kun Béla életét

Jelentette a Hajdúföld, hogy a rendőrség őrizetbe vette Gyöngy György püspökladányi földmivest, aki a debreceni nagyállomáson italos állapotban éltetni kezdte a kommunizmust, dicsőítette Kun Bélát s mikor a rendőrök csendre intették, elkezdte őket ütlegelni s megfenyegette a rendőröket, hogy majd ad ő nekik, ha jön a vörösvilág. A debreceni kir. törvényszék csütörtökön vonta felelősségre Gyöngy Györgyöt s három hónapi fogházbüntetéssel sújtotta.

Leakart ugrani a püspöki palota tetejéről

Makai István debreceni születésű 61 éves ember az utóbbi időben állandóan munka nélkül volt. A múlt este Sámsonból Debrecenbe jött munkát keresni. Mivel az eső erősen esett, az elkeseredett Makai elhatározta, hogy az éjjelt a püspöki palota padlásán tölti. Kialussza magát s

reggel öngyilkosságot követ el, leugrik a püspöki palota padlásáról. Reggel 7 órakor akart hozzálatni végzetes tettehez s ki is mászott a padlásablakon a tetőre, azonban a hazbeliek észrevették a tetőn mászkáló Makait s megakadályozták az öngyilkosságot.

Makait előállították a rendőrségen, ahol előadta, hogy öt rendkívül elkeserítette az, hogy hosszabb időt át munkanélkül kénytelen tengődni s efeletti szegénységben akart öngyilkosságot elkövetni.

FŐISKOLA

A Jogász szakosztály Ady matinéja. Az egyetem *Jogászszakosztálya* december 16-án, vasárnap délelőtt 11 órakor *Ady Endre matinét* rendez. A matinét a jogászfűjség minden valószínűség szerint a Csokonai-színházban fogja tartani. A magas színvonalu, művésziesen összeállított programban közrefognak működni *Ady Lajos, Oldh Gábor, Molnár Imre, a Magyarországi belső munkatársa, az Ady-dalok egyik legkiválóbb interpretátora, Halassy Mariska, Rótkó József, a Csokonai-színház művészei és Balogh György joghallgató.* Az Ady-matiné iránt már is városzerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A Jogász szakosztály ismerkedő estje az Angol Királynőben. A debreceni egyetem *Jogász szakosztálya* vasárnap, december 2-án este 9 órai kezdettel az Angol Királynő fehértermében ismerkedési estélyt tart. A jogászok az estélyre meghívták az összes debreceni ifjúsági vezetőket, valamint a Csokonai-színház művészeit és művészei közül többet. Az estélyt rövid műsor vezeti be.

A Bethlen Gábor-kör alakuló közgyűlése. A debreceni egyetem Bethlen Gábor-köre csütörtökön, november 29-én délután 6 órakor tartotta alakuló közgyűlését. A nagy bizottságba a joghallgatók közül Haendel Vilmost, Magyar Mihályt, Kiss Barnabást és Hadházy Bélát, az orvostanhallgatók közül Harsányi Lászlót, Petrikovits Lászlót, Holok Sámuel, Csák Juditot, Szoboszlay Fere cet, Seress Istvánt, Sárány Zsigmondot és Fuchs Dezsőt, a bölcsészethallgatók közül Gabala Ipolyt, Kun Agótát, Szabó Erzsébetet, Nagy Józsefet, Szabó Istvánt, Kornya Sándort, Klein Gáspart és Lengyel Lajost s végül a hittanhallgatók közül Eördögh Dezsőt, Török Istvánt, Nagy Sándort és Boda Ferencet választották. A számvizsgáló bizottság megválasztása után a gyűlés véget ért. A tiszkiart ma délután fogja a nagy bizottság a saját kebeléből megválasztani.

Kétszázhuszonhárom millió korona inségadó Debrecenben

Befejeződtek a kivétési munkálatok

Hirt adott már arról a *Hajdúföld*, hogy Debrecen városa a népjóléti miniszter felhívására a nyomorgó és ellátatlan lakosok segítése érdekében inségakciót indított.

Hogy az inségakció minél több sikerrel járjon, a város

jótekonysági adót vetelt ki a társulatokra,

bankokra, vállalatokra s minden nagyobb adófizetőre.

Ezt egy szűkebb adókivétési bizottság intézte, amely bizottság a

Szállodai adót fog szedni a város

Az elbocsátott napidijasok decemberi fizetésének ügye a jog- és pénzügyi bizottság előtt - Felemelik az ebadót

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága november 29-én, csütörtökön délután fél négy órakor a városháza kistanácstermében ülést tartott. Az ülés iránt — mely csak háromnegyed óráig tartott — igen lanyha érdeklődés mutatkozott a bizottsági tagok részéről.

Tisztviselői ügyek

A bizottság partolólágg terjesztette a törvényhatósági közgyűlés elé Jász-Nagykun-Szolnok megye közönségének átiratát a vármegyei tisztviselőknak a fizetésük után az adóztatástól leendő mentesítése ügyében.

Javasolta továbbá a jog- és pénzügyi bizottság a közgyűlésnek, hogy a családos városi tisztviselők gyermekügyi segélyét — mely eddig csak 3000 korona volt — emelje fel a törvényhatósági bizottság a **mindenkori előző havifizetés 20 százalékára.**

Az elbocsátott tisztviselők fizetése

Ismeretes, hogy a városi tanács egyik ülésében *Magoss* polgármester felvetette azt a kérdést, hogy a létszámapasztás alkalmával elbocsátott ideiglenes napidijasok december havi fizetését folyósítsa-e a város.

A létszámapasztó bizottság ugyanis annakidején ígéretet tett a tisztviselőknak, hogy bár december hónapban már nem kell nekik feljárni a hivatalba, fizetésüket, kárpótolásul az elbocsátásért, ki fogja adatni.

A jog- és pénzügyi bizottság úgy döntött e kérdésben, illetőleg azt javasolja a közgyűlésnek, hogy **csak azoknak az elbocsátott ideiglenes napidijasoknak adják ki a decemberi fizetést, kik más hivatalban nem tudtak elhelyezkedni.**

A DMKE-épület megváltása

Megírta már a *Hajdúföld*, hogy a város 0-11-es jegyzésű koronakurzus mellett 3 millióért megváltotta a DMKE épületét.

A belügyminiszter egy nemrégiben kelt leiratában értesíti a várost, hogy a 3 millió korona romlása folytán azóta tetemesen nagyobb összegű — kiadásra a város által megjelölt bevételi forrásokat nem tartja elegendő fedezetnek. Épp a csütörtöki pénzügyi bizottsági ülés indítványozza a közgyűlésnek, hogy a város tulajdonát képező 896 darab *Városi Bank* részvény eladásából

munkálatait az elmúlt napokban fejezte be.

A csütörtöki tanácsülésen aztán dr *Vásáry* István tanácsnok bejelentette, hogy

a jótekonysági adó kivétési összeget 224 millió koronában alapították meg.

A kivétel szerint a részvénytársaságoknak a múlt esztendei jövedelmük négyszeresét kell jótekonysági adóban befizetni, ami, a koronának az esését is figyelembe véve, még így is nagy összeget jelent.

befolyandó összeget nevezze meg a DMKE épület megváltási árának fedezetéül.

Szállodai adó

Majd *Vásáry* István tanácsnok terjesztette elő és mutatta be a Debrecenben is meghonosítandó szállodai adóra vonatkozó szabályrendeletet.

A szabályrendelet szerint az olyan szobák után, melyeknek napi használati díja az 5000 koronát nem haladja meg, öt százalék, az olyan után, melyeknek díja 5 ezertől 15 ezer koronáig terjed, 10 százalék, a 15 ezertől 25 ezerig terjedők után 15 százalék, az ennél drágább szobák után **20 százalék szállodai adó szedendő.**

A bizottság elfogadta a szabályrendeletet. Amennyiben Debrecen összes szállodáinak minden szobáját minden nap kiadják, úgy ez a városnak **havi 32 millió korona bevételt fog jelenteni.**

Emelik az ebadót

Az ebtartási szabályrendelet is módosította a bizottság, felemelvén az ebadót. Hasznos ebek után évenként 1000 koronát, a vadász ebek után 5000, a kedvtelésből tartott ebek után 50000 korona adót kell fizetni.

Istenkáromlásért elítelték Ujhelyi Nándort

Ez év februárjában a budapesti könyvpiacra megjelent *Ujhelyi Nándor*nak, a közismert pornografikus írónak egy könyve **„A nők, urak”** címmel. Az ügyészség indítványára a könyvet elkobozták és *Ujhelyi (Neufeld)* Nándor ellen

szemérem elleni vétség és istenkáromlás miatt megindult az eljárás.

Az ügyet ma tárgyalta a budapesti büntetőtörvényszék zárt ajtók mögött.

Az ítéletet nyílt tárgyaláson hirdették ki, amely szerint *Ujhelyit* az ellene emelt vádban bűnösnek mondotta ki a törvényszék és ezért

hat hónapi fogházra és 30000 korona pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélet megokolásában kimondta a bíróság, hogy a **könyv egész tartalma fajtalanságot és istenkáromlást foglal magában.**

Szefhe estély Hajdunánáson

A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete Hajdunánáson a **„Bacska”** szálloda nagytermében december 1-én este 8 órai kezdettel (Szefhe) internátusának javára jótekonycélú műsoros batus táncestélyt rendez. Az estélyen beszédet mond *Kolosváry Borcsa* Mihály, a „Szefhe” elnöke. Szaval *Mikó Imre, Weber*: Jubeln Ouverture hegedű duettjét előadják *Vargha Gyula* és *Friedrich Béla*. Vig mosológót mond *Scendrey Rózsika*. Költeményeiből felolvass dr *Liszt Nándor* író. Hegedű *Páricsy Pál* hegedűművész. Paros jelenetet ad elő *Mogi Gizike* és *Tóth Lajos*. Csüdüngőt táncol *Balogh József*. Konferál ifj. dr *Liszt Nándor*. Műsor után tánc reggelig.

Drágul az utlevél

Budapest, november 29. *MTI* jelelti: A belügyminiszterium az utlevelek kiállításáért járó díjakat a következőképpen állapította meg:

Napszámok, munkások, iparosok és tanoncok, cselédek és általában a szokásos napszámot meg nem haladó keresetből élő, továbbá az összes közszolgálatban álló alkalmazottak részére szóló utlevelek kiállítási díja 4000 korona, s ezenfelül ezer korona bélyegilleték, összesen ötezer korona fizetendő.

Minden más foglalkozásuk részére szóló utlevelekért 35 ezer korona kiállítási díj, ezenkívül 10 ezer korona bélyegilleték, összesen 45 ezer korona fizetendő.

Az utlevél érvényességének tartama egy év, további meghosszabbítás egy évig az első két pontban megállapított díj kétszerese, további időre meghosszabbítás annak háromszorosa.

Visszaköveteli a város a Salétrom-kaszárnyát

A debreceni Salétrom-laktanya mellett a katonaság annakidején barakkokat építtetett. A barakkokért fizetendő bérösszeg megállapítására a napokban egy vegyesbizottság szállott ki. Ugyanekkor szoba került a Salétrom-kaszárnyai lovarda ügye is. A katonaság ugyanis ez épületért eddig a városnak 3 darab császári arany bérösszeget fizetett. Azonban amennyiben az épületet egy éven túl nem a rendelkezése szerint használja a katonaság, úgy ez

a szerződés szerint visszaszáll a városra.

Viszont a katonaság nem hajlandó átadni az épületet, annak ellenére, hogy már nem a szerződésben lefektetett célra használják. Épp ezért a tanács elhatározta, hogy felír a honvédelmi miniszterhez, hogy a legközelebbi nagy vegyesbizottsági ülésen vegyék tárgyalás alá a Salétrom-laktanya ügyét.

A
HAJDÚFÖLD
apróhirdetéseit
a legolcsóbbak

Tariffa az apróhirdetési rovat élén.
Előfizetőinknek apróhirdetéseit hetenként egyszer 10 s.óig ingyen közöljük.

Elsőrendű bevásárlási forrás fűszer, bor és csemegékben

KONTSEK GÉZA

DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 15. SZÁM.

HIREK

1923 november 30. (Péntek)
Prot.: András. Kath.: András.

1204 Imre magyar király meghal Egerben

1700 XII. Károly svéd király 9000 főnyi seregével megveri Navádnál Nagy Péter cárt 60.000 főnyi sereggel.

Időjárás: Hazánkban mindenütt volt eső és nyugaton ma reggel is esik, de általában csak kisebb mennyiségű csapadékot mértek. A hőmérséklet ma reggel erősen emelkedett és több helyütt a 10 fokot is elérte.

Időjárás: Enyhe idő várható sok helyütt csapadékkal.

Közművelődési könyvtár: 10-11-ig, délután 4-7-ig.

Csokonai színház: Este fél 8 órakor Mintha álom volna.

Apollo: Hoffmann meséi.

Uránia: Modern kálózok.

Vigszínház: Egyetlen nap a flott.

Omnia: A rémület hajója

Vallásos estély a kollegiumi oratórium-ban 6 órakor.

Hegyi Emánuel zongoraművész hangversenye este 8 órakor a Zenedében.

Gyógyseretárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Angyal, Murakózy, Magyar Korona, Bocskay.

A ref. presbiterium ülése. A debreceni református egyház december 1-én, szombaton délután 3 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart. A tárgysorozaton 27 pont szerepel.

Evangelikus vallásos estély lesz vasárnap, december 2-án délután 5 órakor a Miklós utcai evangelikus templomban. *Kálmán Rezső* mohácsi evangelikus lelkész „Munka és hit” címen tart előadást. Közreműködik *Krompachi István*, a Csokonai-színház művésze, *Muszter Margit* és az evangelikus vegyes kar.

A közigazgatási bizottsági tagsági helyek betöltése. Debrecen város tanácsa közhírré teszi, hogy a közigazgatási bizottságból az év végén kilépő tagok tagsági helyének választás útján leendő betöltése a december hónap tartandó közgyűlésen fog megtörténni.

Módosítják a városszabályozási tervezetet. Felmerült annak a szükségessége, hogy Debrecen város szabályozási tervezetét módosítsák. A tanács ennek megejtésére egy szakbizottságot küldött ki, amelynek feladata lesz egyúttal az építési szabályrendelet átdolgozása is.

Höchtl Margit romantikus hangversenye. Höchtl Margit zongorahangversenye mindig találkozája a debreceni társadalom elitjének. Most december 5-én, szerdán este románikus szerzők darabjait zongorázza. Jegyek Méliusznál.

A magyar cigányzenészek országos egyesületének felhívása. A Debrecen területén tartozkodó azon cigányzenészek, akik még nem tagjai az egyesületnek, vagy a tagdíjak fizetésével hátralékban vannak, a kitűzött határidőig, december 15-ig feltétlenül jelentkezzenek a helyi csoport irodájában (Homokkert-utca 103.) kedden, csütörtökön, pénteken délután 2-4-ig, hogy a tagsági igazolvány kiváltásával egyidőben a működési engedélyt is megszerezhessek. Akik a határidőn túl jelentkeznek s késelemüket elfogadható okkal igazolni nem tudják, az egyesület fegyelmi bizottsága elé kerülnek s büntetési képen a működési engedélyt megvonják tőlük. Mindenkinek saját érdeke, hogy a felhívásnak eleget tegyen. — *Rácz Gyula* elnök, *Kiss József* titkár.

A társulati adóv. llomások beadása. Ma, november 30-án kell beadni a társulati adóbevallásokat. A kamara figyelmezteti az érdekelteket arra, hogy a bevitelt minden körülmények között adják be, mert a társulati adótvérvény a késelemzőket a kivetett társulati adó 10 százalékaival sújtja.

A Vörös Kereszt Egylet választmányi ülése. A debreceni Vörös Kereszt Egylet november 30-án, szombaton délelőtt 12 órakor a városháza kistanácstermében választmányi ülést tart. Az elnökség ez uton is kéri a választmányi tagok pontos megjelenését.

Krisch Károly Piac-utca 89., telefon 12-18. Raktáron tartok legújabb c. eréplályákat, takaréktűzhelyeket, kádfalakat. Elvállalok átrakást, tisztítást is.

Közszemlén a legújj adót fizetők névsora. A város önkormányzati bizottsága 1924. évi legújj adót fizető tagjairól összeállított névjegyzéket november 30-tól december 14-ig a polgármesteri hivatalban közszemlére helyezi ki. A névjegyzéket a közszemlére kitétel ideje alatt bárki megtekintheti.

Nevnapokra, családi összejövetelekre vegyen bort *Albert Belvárosi* éttermében. Egy liter kifutó Ó-rizling 1200, 1 liter Csalogató 2500 korona.

Báró Vecsey Elvira a m. kir. Operaház prima ballerínája és *Köszeghy Ferenc*, az Opera első balett-táncosa ritmikus némajátékokkal az emberi hangulatokat, indulatokat lenyűgözően gyönyörkötető módon tudják megérzékelteni. Klasszikus táncművészetük vasárnap délután és este 8 órában belépődíj nélkül tekinthető meg.

Aki még a rendőrségi épületben is lop. Braun Jozsefné rendőri felügyelő alatt álló nő a rendőrség egyik első emeleti helyiségében a rendőri ellenőrzés közben egyik társnőjétől, *Gyönyörű Lajosnétól* ellopta a pénztárcáját tartalmával együtt s azt a lakásán elrejtette. A lopást azonban észrevették. A tolvajost őrizetbe vették, a büntető eljárás folyamatban van ellene.

Hegyi hangversenye ma este 8 órakor a zenedében. Pontos megjelenés kériatik.

Ponyvalopás. *Demjanovich Miklós* járásbírósi elnök jelentést tett a rendőrségnek, hogy *Póterfia-utca 22. szám* alatti lakásáról ismeretlen tettes több értékes ponyvát lopott el. A rendőrség a tettest *König Vilmos* rovtöltvű 20 éves fiatalember szemlélésében elfogta. A büntető eljárás megindult ellene.

Apróhirdetéseket ingyen a Hajduföld előfizetőinek

— 1 liter ó rizling bor 1200 K, 1 liter csalogató 2500 K *Albert Belvárosi éttermében*. Saját érdekében próbálja meg egyszer!

Rendbehozzák a temetőket. Köztudomásu dolog, hogy Debrecen temetői, különösen a református temetők mily elhanyagolt állapotban vannak. A temetők rendbehozatala már elkerülhetelenné vált. A tanács ezért megbízta a mérnöki hivatalt, hogy mindenekelőtt a Kossuth-utcai református temető kapuinak kijavítását hajtsa végre.

Gyapju-casánok
minden színben érkeztek
Bagi és Petrik
Szent-Anns-utca 5. számú üzletében.

Országos hírű Jambó tamburazenekar minden este 7 órai kezdettel *Albert Belvárosi éttermében* hangversenyez.

Felemeli a város a bérkocsi helypénzeket. Debrecen város tanácsa csütörtöki ülésében elhatározta, hogy a bérkocsi tulajdonosok által fizetendő helypénzeket kétezer-szeresére emeli fel. Ezek szerint egy fogatu bérkocsi után egy évre 50 ezer, kétfogatuak után 80 ezer korona helypénzt fognak szedni.

Legszöbb karácsonyi ajándék egy *Kozmann-fénykép*. Műterem és öltöző allandóan kellemesen temporalva.

Szövetek, barchetek, mosó árak minden elfogadható árban *Benyóts Emil* főtéri üzletében Debrecen, Tisza palota.

Delben négyfogásos, este kétfogásos ebéd, vacsora a honema 150000 korona *Albert Belvárosi éttermében*. Köztisztviselőknek arengedmény.

Ieles festőművészek allandó képkiállítás, olcsó árak *Antalfy József* cégnél.

Karácsonyi menyasszonyi és gyermekfényképek művészi kivitelben készülnek *Ruzicska* műtermében Piac-utca 32.

Szerkesztői posta

Tinta-bravó. Politikailag, társadalmilag, erkölcsileg diszkvalifikált egyénektől elégtételt nem szerezhetünk. Lapunk tiszta hasábjai pedig nem arra valók, hogy rajtuk gyáva pszichológokkal polemizáljunk alacsonyodjunk.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Szombaton, d. u. *Marinka, a táncosnő*, mérsékelt helyárrakkal. Este: *Mintha álom volna*.

Vasárnap d. u. *Tót leány*, mérsékelt helyárrakkal. Este: *Mintha álom volna*.

Hétfőn: *Mintha álom volna* A) bérlet. Kedden: *Mintha álom volna*, bérlet-szünet.

Szerdán: *Mintha álom volna*, B) bérlet. Csütörtök: *Dandin György*, *Parasztbecsület* C) bérlet.

Pénteken: *Vörösmarty* születésnapja emlékére *Leár király*. Új betanulással.

Mintha álom volna. A ma esti bemutatón volt minden, ami a silány pesti operetteknek gyógyíthatatlan szervi baja: zagyva mese és százszor elcsépett, agyonunt, sekélyes zene. Elszomorítóan hatott a színház énekes együttesének jobb ügyhöz méltó becsületes energia pazarlása is, amellyel a darabot menteni akarták — ám önhibájukon kívül sikertelenül. Sem a rendezés igyekvése, sem *Müller* karnagy fölüeny tudása, sem *Kováts* Teru bájos ötletessége, sem *Halassné* grotesk humora, de a többi főszereplők dicséretreméltó faradozása sem segíthetett — s azzal a jóleső reménykedéssel távoztunk az előadás végén, hogy a bécs—pesti operett stílus e tökéletes csödjé után végre mégis csak be kell következnie a közeljövöben a könnyű színpadi zene renesszánsának.

Csokonai színházi tagok a szocialdemokrata párt műsorán. Ma reggeli kiabáló sarga plakátok jelentek meg az utcákon, amelyeken a szocialdemokrata párt hirdetési művészdéutánját. Hogy a vörös párt szervezet milyen eszközökkel népszerűsíti nemzetietlen elveit, annak ellenőrzése a hatóságok dolga. Ki-

nos feltűnést keltett azonban a debreceni hazafias magyarság széles köreiben, hogy a programma ott szerepel a magyar nemzeti kultúra terjesztésére hivatott Csokonai-színház néhány vezető tagjának neve is. Miután a plakát kifejezetten annak a pártnak akcióját hirdeti, amelynek tevékenysége semmiféle magyar nemzeti programmal össze nem egyeztethető, freméljük, hogy a művészek haovei csak valaminek kellemetlen félreértés következtében kerülhettek a vörösszefgás Várnai elvtárs díszes társaságába. Mert alig hinnők, hogy egyetlen öntudatos magyar művészember is magasztos nemzeti missziójával összeegyeztethetőnek tartana a vörös nemzetköziség propagandájának bármily esaközökkel való szolgálatát. A hazafias debreceni publikum véleménye erről a szereplésről legalább is ez.

Színházak és mozgószínházak közleményei

Csokonai-színház
Várakozáson felüli sikert ért el a tegnapi bemutatón a „Mintha álom volna” operette. A közönség nem jött ki a kacagásból és vége hossza nem volt az ismétléseknek.

Szombat délután mérsékelt helyárrakkal kerül színre *Gilbert* gyönyörű zenéjű, romantikus operettje „*Marinka, a táncosnő*”.

Apollo-mozgó

Hoffmann meséi *Schiller* remekműve, rejtelmes szerelmi kaland 7 felvonásban. A fővárosi sajtó eismeressel nyilatkozik a darab pazar szépségéről és a művészek mesteri játékáról. A darabban levő dalbetéteket *Szvitlik Ferenc* énekli.

Uránia-mozgó

A szezon legszebb kalandfilmje *Modern* kálózok *Bimbula* főszereplésével. Falrengő nevetés. Életkép a Párisi siberk világából.

Vigszínház-mozgó

Egyetlen nap a flott, korunk hí tükre, modern filmtémák feldolgozása igen szép és tanulságos film. *Kisérő* Az elválhatatlanok, amerikai burleszk.

Jön: *Páris* grófnője harmadik és negyedik része.

Jön: *Bölcs Nánán*, az emberszeretet, jószág, bölcsesség legszebb tükre.

Jön: *Az Apokalipsis* 4 lovasa, a világ-legragikusabb filmje.

Omnia-mozgó

Rémület hajója, I. rész „*Aki a halálnak sem kell*” II. rész a „*Tulvilág küldöttje*” a szezon legizgalmasabb filmje. *Marryats* kapitány regénye, a főszerepben *Carlo Wieth*. Nordisk film. Ma az Omniában. Jegyeltővétel.

A Japán földrengés a huszadik század legborzalmasabb katasztrófája ma az Omniában.

TÖZSDEIDŐ
alatt allandó telefonösszeköttetésben áll a tőzsdeteremmel
HELLER TESTVÉREK
Értékpapir Kereskedelmi Irodája.
Érdeklődségekben: KULAI M.
budapesti bankcéggel.
Telefon 12-57. Telefon 12-57.
PIAC-U. 58.

1921-es fehér és vörös
ó-bor
a *Gambrinusban*.

A HANGYA dusan fölszerelt
fűszer, bor, ásványvíz, gyógycognac, likőr, rum, pezsgő és csemege osztályának megtekintésére fölhívjuk a vásárló közönség szíves figyelmét, ahol a legjobb minőségű árak a legolcsóbban beszerezhetők. főzlet **Rózsa-utca**
Fióktüzetek a város minden részében.
Pontos, figyelmes és előzékeny kiszolgálás!

TESTEDZÉS

A DVSC bajnoki lakomája. A Debreceni Vasutas Sport Club szombaton, december 1-én fél 8 órai kezdettel a Máv. műhely dísztermében az Egyetértés színjátszó társaság közreműködésével művészestélyt rendez s ennek a keretében osztja ki az 1922-23-iki bajnoki érmeiket. A műsoron szerepel négy egyfelvonásos vígjáték, amelyekben a DVSC labdarugói viszik a főszerepeket és pedig Szoldrszky László, Farkas István, Horváth László, Vampetich, a női szereplők közül Tanner Vilike, Sidó Gizike stb. A műsor végeztével társas vacsora lesz, amelyen az egyesület megvendégeli a bajnokságot. A műsoros estélyre belépődíj nincs. Mindenkit szívesen lát az egyesület. Jegyeket korlátozott számban a műhelytelepen, Gyökeres Józsefnél (Telefon 246.) pénteken délig kell előjegyeztetni. Aki bajnoki vacsorán is részt vesz, szintén péntek délig Gyökeres Józsefnél jelentse be. Egy teríték ára 6500 korona.

Mészáros az Ujpesti MTE-ben. Mészáros Lajos, a DKASE volt jóképességű kapusa, a harmadosztályú Ujpesti MTE-be lépett s. december elsején már igazolható is.

Újabb adó az egyesületekre. A tanácsulésen nagy vitát provokált az ügyvezető elnök ama indítványa, hogy a téli hónapok alatt az egyesületek a kerület adminisztrációjának fedezésére bizonyos összeggel járuljanak hozzá. A tanács végül úgy határozott, hogy az elsőosztályú egyesületek havonként 5000, a másodosztályú egyesületek 3000 koronát kötelesek fizetni a téli hónapok alatt a kerületnek. A javaslat ellen a DEAC és a DMTK képviselői szavastak, akik az egyesületek nehéz anyagi viszonyaira hivatkoztak s hibáztatták a kerület pénzügyi politikáját. A DEAC és DMTK ki is jelentették, hogy nem fognak fizetni.

A DMTK választmánya szombaton, december 1-én este 7 órakor választmányi ülést tart rendkívül fontos tárgysorozattal. A tagok pontosan jelenjenek meg.

A téli szünet december 1-től március 1-ig tart 1924-ben. A keleti labdarugó kerület tanácsa csütörtökön ülést tartott, amelyen Horvát Lajos indítványa kapcsán kimondták, hogy a téli szünet a keleti kerületben december 1-től március 1-ig tart és nem december 15-től február 15-ig, mint eddig. A téli szünet új beosztása azonban csak a jövő év végén lép életbe.

NYITÁS

Magyar korona: 3

Zürichi zárlat

Berlin 110, 100 billióra, Hollandia 217¹/₂, New York 571¹/₂, London 2493¹/₂, Páris 3082¹/₂, Milánó 2473, Prága 1665, Budapest 3, Belgrád 647¹/₂, Bukarest 287¹/₂, Bécs 80¹/₂, Szofia 545.

Devizaközp. hiv. árt.

Dollár 20500—21150, francia frank 1100—1166, német márká —, lira 885—940, osztrák korona 2825—3045, lei 104—17, cseh kor. *80—626, dinár 225—239, Svájci frank 3460—3680.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén szilárd irányzat mellett a forgalom élénk volt. Buzában kb. 80 vagon kelt e.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 108000—109000, egyéb 107000—108000, 79 kilós tiszavidéki buza 109500—111000, egyéb 108000—110000, rozs 79000—80000, takarm. árpa 68000—71000, sörárpa 73000—78000, köles 82500—88500, zab 76000—78000, tengeri 75000—77000, korpá 42000—43000, repce 190000—200000.

Ferencvárosi sertsz vásár

Felhajtás 918 darab. Árak: Könnyű 7800—8200, közép 8650—9000, nehéz 8800—9600.

REGÉNY

Tavaszcvarók

Irta: IGMÁNDY GÉZA

E'mult már dél is, amikor Iklódy Gáspár hazaérkezett. Sugárzott az arca.

— Gyönyörű idő van — mondotta meglegedetten — nagyszűrűen indul minden. Öröm nézni a szántást. Ugy hajol a föld az eke előtt, mint a szalonna, ha vágják. A jövő héten kinyitatom a szőlőt. Kevés az ember, hátha megkésem vele.

Farkasé vágya volt. Minden izlett neki. Nem fogyott ki a dicséretből. A felesége nem győzött csodálkozni. Máskor mindig talált valami kifogást. Mi lehet ennek az oka?

— A tavasz — gondolta — megindult a munka, csak a szabadlevegőn érzi jól magát. A föld az éltető eleme. Soha nem szerettem, ha négy fal közé volt zárva.

Iklódy az ablakban állt. Gangos, lassu lépéssel mentek ki az ökrök a földre. Fehérszörűk fényltek. A fölbillent ekevasakon megcsillant a napsugár. Egy egy jókedvű béreslegény nagyokat durrantott hosszú ostarával. Iklódy önfelédten nézte őket. Egész lelke a szemében volt. Dagadt a melle. Megittasult a boldogságtól.

— Látod anyjuk? — magához vonta az asszonyt. Hát kell ennél nagyobb boldogság? Az én nevelésem valamennyi. Az enyém, a miénk és Ákosé lesz. Jövőre már több lesz. Több kell. Ennyi nem bírja a munkát. Ugye még nem is említettem — mondta elgondolkozva — hogy beszéltem Tasnády Gyurkával? — Nem beszéltél róla — felelt a felesége.

(Folyt. köv.)

Nyiltér

Szenzáció!

Öltöny 230.000, télikabát 280.000, costüm 1.000.000 koronától, egyenruhákat és fordításokat legolcsóbban készít

Tegdes János
Péterfia-utca 48.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járn gondot ad, VÉGHEZ
olcsón beszerezni tessék
menni, hol kevésbé használt uri ruhák el-
adása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése
Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.

Szőrme- árut olcsón vásárolhat!

Tessék a kirakatot
megtekinteni!

Hosszu szőrmekabát
900,000 K

Rövid szőrmekabát
390,000 K

Rókafazonu boa
63,000 K

Siel, Biepret kabátok.

Nemes szőrmekből
nagy választék!

Épület- és bútortvasalások,
főzőedények kátrányfedőlemezek
KOVÁCS GYULÁNÁL
Bika mellett sarkon.

A legkitünőbb házikoszt!

Elsőrendű, figyelmes kiszolgálás.
Fűtött étterem

a Nagyerdei Vigadóban.

Minden nap

Délben: Este:
Leves Sült
Főzelék vagy köret Köret vagy saláta
Tésztá

Havonta 180,000 korona.
Naponta 6,000 korona.

Gazdászok kedvezményben részesülnek!

Zománcos öntött vasedények,
épület- és bútortvasalások
BAKOS vasüzletében
Csapó-utca 88. Telefon 6-20.

Vásároljon egyszer nálunk

s meggyőződik, hogy való igaz, hogy
ruhaszükségletét a legolcsóbban a

„Hajdusági“ férfi és fiuruha áruházban

szerezheti be Piac-utca 67. szám alatt.

Telefonon is lehet hirdetést feladni!

KERESKEDŐK!

Karácsonyi vásárra adja fel hirdetését helyi
vagy vidéki lapok számára

Magyar Hirdető Iroda utján

Telefon: 8-43., 8-45. sz.

Telefonon is lehet hirdetést feladni!

Kátrányos fedélpapír Federit bőrlemez

Bészler és Dávid vaskereskedésében
a Kossuth-szobor mellett. Tulajdonos: DÁVID JAKB.